

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวสูงในปัจจุบัน ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมากเนื่องจากเป็นแหล่งรายได้ ที่สำคัญนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศก่อให้เกิดการสร้างงาน การกระจายรายได้และการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ดังจะเห็นได้จากยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ ผู้การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ว่าด้วยการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้เกิดขึ้นจากปัจจัยภายในประเทศเป็นสำคัญ ส่งเสริมการลงทุนที่ยั่งยืน และสร้างความสมดุลของการเจริญเติบโตในทุกมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการไม่ทำลายนิเวศวิทยาเมืองประกอบ คือนับคุณค่าสิ่งแวดล้อมไม่ทำลายธรรมชาติสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจการอนุรักษ์การเรียนรู้ธรรมชาติการเห็นคุณค่าและชุมชนได้ประโยชน์ การท่องเที่ยวแบบชุมชนเป็นแกนจึงมีความเหมาะสม โดยเน้นการใช้ประโยชน์ตามแนวทางการอนุรักษ์เพื่อไปสู่ความยั่งยืนที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันหลายฝ่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน

อำเภอสิชลซึ่งเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเมืองศูนย์กลางทางการค้าและเศรษฐกิจที่สำคัญเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์สวยงามมีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติริมหาดทราย เช่นเขาพลายดำ, หาดหินงาม,อุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด,โบราณสถานเขาคา,วัดเจดีย์, (ไอ้ไข่วัดเจดีย์) ดังนั้น ผู้วิจัยต้องการศึกษาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อค้นหาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางการพัฒนาอำเภอสิชลเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนให้ความรู้ความเข้าใจสามารถร่วมกันจัดการทุนทางทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน

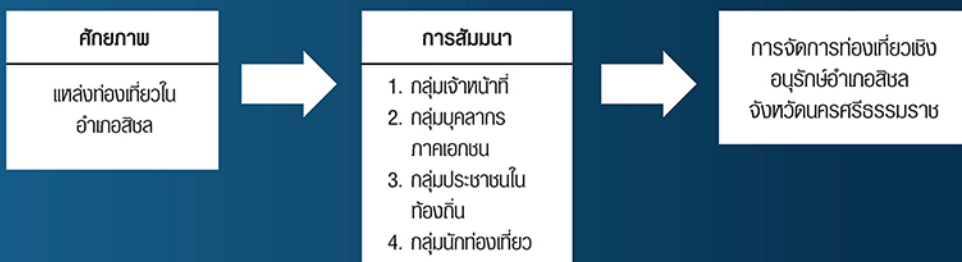
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมระหว่างภาคี ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคองค์กรส่วนท้องถิ่น ชุมชน และนักท่องเที่ยวในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ขอบเขตทางด้านพื้นที่ พื้นที่ที่ทำการศึกษา ได้แก่ อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาที่ศึกษาในครั้งนี้อยู่ประกอบด้วย
 - 2.1 เนื้อหาด้านศักยภาพ ของแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอำเภอสิชล
 - 2.2 เนื้อหาการมีส่วนร่วมระหว่างภาคี ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคองค์กรส่วนท้องถิ่น ชุมชน และนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวของอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม PAR (Participatory action Research) โดยให้กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากภาคสนาม ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แนวสัมภาษณ์ แนวสังเกต แนวการสนทนากลุ่มและการบันทึกการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาสรุป จัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปผลและอภิปราย

ผลการศึกษาพบว่า อำเภอสหัสขันธ์มีจุดเด่นด้านแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติจำนวนมากทั้ง ทะเล ภูเขา วิถีชีวิตและวัฒนธรรม มีจุดอ่อนในเรื่องการประชาสัมพันธ์ มีอุปสรรคจากภัยธรรมชาติ ทั้งลมทะเล พายุ และน้ำป่าไหลหลาก โดยมีโอกาสจากนโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนการท่องเที่ยวของประเทศเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในด้านการท่องเที่ยว 1) ร่วมกันกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น 2) องค์การภาครัฐ องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชนสนับสนุนในการจัดการท่องเที่ยวทั้งด้านนโยบาย งบประมาณและกิจกรรม 3) ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวภายใต้การนำของผู้นำท้องถิ่นและผู้นำทางความรู้ ภูมิปัญญา

ข้อเสนอแนะ

1. ภาคีเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของอำเภอสหัสขันธ์ควรมีการขยายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่เป็นการสร้างความเข้มแข็ง การกระจายรายได้ให้กับชุมชน และควรมีการอบรมภาษาอังกฤษและภาษาจีนขึ้นพื้นฐานให้ชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

เอกสารอ้างอิง

การท่องเที่ยวไทย. (2553). การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงบูรณาการที่ยั่งยืนในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง พ.ศ. 2547 - 2553. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2557). นโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism). กรุงเทพฯ: ททท.

คมลักษณ์ สงกัณย์. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา ตลาดน้ำวัดตะเคียน อำเภอบางกรวย จังหวัดราชบุรี. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ธเนศ ศรีสภิต และวรรณภา คำปนบุตร. (2556). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวบนฐานเชิงนิเวศวัฒนธรรมในเขตพื้นที่ตำบลพระธาตุ อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปจท.

สวทช. NSTDA

